

תלמודו בידו

דף ג עמוד א

א] מנין שמונים למלכי ישראל מחודש ניסן ?

ב] מי מת תחילה אהרן או סיחון, ומנין ?

ג] מהי משמעות המילה "כי" שבמקרא ?

א] ר' יוחנן: הוקש מנין השנים למלכות שלמה למנין השנים מיציאת מצרים, והרי ליציאת מצרים מונים מניסן.

שנאמר "ויהי בשמונים שנה וארבע מאות שנה לצאת בני ישראל מארץ מצרים, בשנה הרביעית ולמלכות שלמה, בחודש זיו [אייר] הוא החודש השני למלוך שלמה על ישראל".

ר' אלעזר: נאמר לגבי בנין בית המקדש, "ויחל שלמה לבנות בחודש השני [אייר], בשני, בשנת ארבע למלכותו".

"בשני" מלמד, שחודש אייר הוא החודש השני אף למנין מלכות שלמה.

ב] אהרן מת תחילה.

שנאמר "וישמע הכנעני מלך ערד וילחם בישראל". ומלך זה הוא סיחון. והשמועה ששמע היתה שמת אהרן, ונסתלקו ענני הכבוד שהגנו עליהם, וסבר שניתנה רשות מאת הקב"ה להילחם בישראל. "ויראו כל העדה כי גוע אהרן", קרי "וייראו" כלומר נתגלו, הואיל ומת אהרן.

ג] 1. אם. כגון "כי יקרא קן צפור". ובכלל זה כאשר, כגון "כי תבואו".

2. שמא. כגון "כי תאמר בלבבך רבים הגויים האלה".

3. אלא. כגון "ויאמר לא כי צחקת".

4. בגלל. כגון "לא צחקתי כי יראה".